

25 OCT 2020

M. A. (Eco) Sem. 4

: નોંધ : P.No.16

Sub. Code . 21211

9. દરેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
2. પ્રશ્ન : ૧[a] અથવા ૧[a(i)] અને ૧[a(ii)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના ૧૪ માર્ક્સ ના બદલે ૧૮ માર્ક્સ રહેશે.
3. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(i)] અને ૩[a(ii)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના ૧૪ માર્ક્સ ના બદલે ૧૭ માર્ક્સ રહેશે.
૪. દરેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (કુંકા પ્રશ્નો) વિદ્યાર્થીએ લખવાના નથી.

			ગુણ
પ્રશ્ન.૧	(અ)	લેણદેણ ની તુલાનો ખ્યાલ સમજાવો અને અસમતુલા ઉભા થવાના કારણો ચર્ચો.	૧૪
		અથવા	
પ્રશ્ન.૧	(અ)(૧)	સ્થિર વિનિમયદર ના લાલ પર નોંધ લખો.	૭
	(૨)	લેણદેણ ની તુલામાં અસમતુલા ઓટોમેટિક એડજસ્મેન્ટ મેકેનિઝ્મ થી કેવી રીતે દર થાય છે? સમજાવો.	૭
પ્રશ્ન.૧	(બ)	નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટ્રેકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ ચાર) (૧) પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર એટલે શું? (૨) આંતરરાષ્ટ્રીય તરફતા ખાતું કેવા પ્રકાર નું ખાતું છે? (૩) લેણદેણ ની તુલાના મૂડી ખાતામાં કયા -કયા ખાતાઓનો સમાવેશ થાય છે? (૪) લેણદેણ ની તુલામાં સાચી તુલા હેઠળ કયા કયા ખાતાઓનો સમાવેશ થાય છે? (૫) વ્યાપાર ની તુલા હેઠળ કયા -કયા ખાતાઓનો સમાવેશ થાય છે? (૬) ફોર્વર્ડ વિનિમય દર (Forward Exchange Rate) નો અર્થ આપો.	૪
પ્રશ્ન.૨	(અ)	વસ્તુ વિનિયોગ અભિગમ સવિસ્તાર સમજાવો.	૧૪
		અથવા	
પ્રશ્ન.૨	(અ)(૧)	સરકારી ખર્ચમાં માં ફેરફાર ની લેણદેણ ની તુલા પર થતી અસરો ચર્ચો.	૭
	(૨)	અવમૂલ્યનના સંદર્ભમાં સાપેક્ષતા અભિગમ સમજાવો.	૭
પ્રશ્ન.૨	(બ)	નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટ્રેકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ ચાર) (૧) નાણાંના પુરવઠામાં વધારા ના પરિણામે લેણદેણ ની તુલામાં સુધારો થાય કે નહિ? (૨) આયાતના માંગ ની સાપેક્ષતા જો એકમ કરતા ઓછી હોય તો અવમૂલ્યન ના પરિણામે વ્યાપાર ની તુલા પર શું અસર થાય? (૩) સિડની એલેક્ઝાન્ડર ના અભિગમ નું નામ આપો.	૪

		(૪) નિકાસના માંગ ની સાપેક્ષતા જો એકમ બરાબર હોય તો અવમૂલ્યન ના પરિણામે વ્યાપાર ની તુલા પર શુ અસર થાય ? (૫) વિદેશ વ્યાપાર ગુણક ની એક મર્યાદા લખો. (૬) સરકારી ખર્ચમાં વધારા ના પરિણામે લેણદેણ ની તુલામાં સુધારો થાય કે નહિ ?	
પ્રશ્ન.૩	(અ)	વિશ્વ બેંકના કાર્યો અને સિદ્ધિઓ પર નોંધ લખો. અથવા	૧૪
પ્રશ્ન.૩	(અ)(૧)	આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાંકીય ભંડોળ પર ટ્રંક નોંધ લખો.	૭
	(૨)	SAARC ની સ્થાપના ના ઉદ્દેશો અને સિદ્ધિઓ ચાર્યો.	૭
પ્રશ્ન.૩	(બ)	નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટ્રંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ ત્રણ) (૧) GATT નું પૂર્ણ નામ જણાવો. (૨) UNCTAD નું પૂર્ણ નામ જણાવો. (૩) સાર્ક (SAARC) નું વહુ મથક કયાં છે? (૪) વિશ્વ બેંકની સ્થાપના નો મુખ્ય એક ઉદ્દેશ્ય જણાવો. (૫) વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનની (WTO) સ્થાપના નો મુખ્ય એક ઉદ્દેશ્ય જણાવો?	૩
પ્રશ્ન.૪	(અ)	આર્થિક સુધારાઓની ભારતના લેણદેણ ની તુલા પર કેવી અસર થઈ? મૂલ્યાંકન કરો. અથવા	૧૪
પ્રશ્ન.૪	(અ)(૧)	સીધા વિદેશી રોકાણ (FDI)નું મહત્વ ભારતના સંઘર્ષે સમજાવો	૭
	(૨)	ભારતના વિદેશ વ્યાપારની સંરચના પર નોંધ લખો.	૭
	(બ)	નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટ્રંકમાં ઉત્તર આપો. (કોઈ પણ ત્રણ) (૧) વિશ્વના કયાં ખંડ સાથે ભારતનો આયાત સૌથી વધુ છે ? (૨) કયાં દેશ સાથે ભારતનો નિકાસ સૌથી વધુ છે ? (૩) ભારતમાં આર્થિક સુધારાઓનું એક મુખ્ય કારણ જણાવો. (૪) વિદેશ વ્યાપારની દિશા એટલે શુ ? (૫) કઈ ચીજ વસ્તુમાં ભારતનું નિકાસ વધુ છે ?	૩